

QUICKSCAN FLORA EN FAUNA

NOORDHOEKSTRAAT 5

TE SCHAIJK

GEMEENTE LANDERD

- * Bodem
- * Waterbodem
- * Water
- * Archeologie
- * Ecologie
- * Milieu

Ecologie

QUICKSCAN FLORA EN FAUNA

Noordhoekstraat 5 te Schaijk in de gemeente Landerd

Opdrachtgever | Recreatiepark De Heidebloem VOF
Noordhoekstraat 5
5374 SC Schaijk

Project | LAN.C5S.ECO1
Rapportnummer | 15083937
Versienummer | C1
Status | Conceptrapportage
Datum | 13 november 2015

Vestiging | Boxmeer
Opsteller | Ing. M. Koen
Paraaf |
Kwaliteitscontrole | Drs. B.G.W. Aarts
Paraaf |

Kwaliteitszorg

Econsultancy is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is een vereniging van ecologische advies- en onderzoeksbureaus die werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en die de belangen behartigt van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde regelgeving ten aanzien van natuurwetgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor beschermde soorten. Het incidenteel voorkomen van beschermde soorten is echter nooit met zekerheid te voorspellen. Econsultancy accepteert op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Econsultancy uitgevoerde onderzoek neemt.

In het algemeen kan gesteld worden dat een quickscan geldig is voor een periode van 2 tot 3 jaar, tenzij in deze periode de ecologische omstandigheden wezenlijk zijn veranderd en/of de Flora- en faunawet dan wel inzichten hieromtrent zijn gewijzigd. Bij uitstel van de uitvoering van een project met meer dan 3 jaar verdient het de aanbeveling de resultaten van de quickscan opnieuw te toetsen.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	1
2	GEBIEDSBESCHRIJVING	2
	2.1 Ligging en huidig gebruik onderzoekslocatie	2
	2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen	5
3	ONDERZOEKSMETHODIEK	6
4	TOEPASSING VAN DE NATIONALE NATUURWETGEVING	7
	4.1 Flora- en faunawet.....	7
	4.2 Gebiedsbescherming.....	9
5	AANGETROFFEN EN TE VERWACHTEN BESCHERMDE SOORTEN	11
	5.1 Vogels.....	11
	5.2 Vleermuizen.....	12
	5.3 Overige zoogdieren	12
	5.4 Reptielen, amfibieën en vissen.....	14
	5.5 Ongewervelden.....	14
	5.6 Vaatplanten.....	14
6	TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING	15
	6.1 Broedvogels.....	15
	6.2 Grondgebonden zoogdieren.....	15
	6.3 Amfibieën.....	17
	6.4 Overige soort(groep)en	17
7	GEBIEDSBESCHERMING	18
	7.1 Ligging ten opzichte van beschermde gebieden	18
	7.2 Toetsing aan nationale en provinciale gebiedsbescherming	19
8	SAMENVATTING EN CONCLUSIES.....	21

1 INLEIDING

Econsultancy heeft van Recreatiepark De Heidebloem VOF opdracht gekregen voor het uitvoeren van een quickscan flora en fauna aan de Noordhoekstraat 5 te Schaijk in de gemeente Landerd.

De quickscan flora en fauna is uitgevoerd in het kader van een bestemmingsplanwijziging met als doel in te schatten of er op of nabij de onderzoekslocatie planten- en diersoorten aanwezig of te verwachten zijn die volgens de Flora- en faunawet een beschermde status hebben en die mogelijk verstoring kunnen ondervinden door de voorgenomen plannen. Tevens wordt beoordeeld of de voorgenomen plannen invloed kunnen hebben op gebieden die volgens de Natuurbeschermingswet 1998 zijn beschermd en/of deel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland of gelegen zijn in de provinciale Groenblauwe mantel.

Een quickscan flora en fauna is een toets van de ecologische potenties van de onderzoekslocatie en betreft geen volwaardig soort(en) specifiek onderzoek. Er worden in het onderhavige onderzoek geen inventarisaties uitgevoerd van soorten en soortgroepen. Een ecologische inventarisatie beslaat meerdere veldbezoeken gedurende de voor de soortgroep meest gunstige periode van het jaar. Uit de quickscan flora en fauna zal blijken of aanvullend soortonderzoek noodzakelijk is, bijvoorbeeld indien overtreding van verbodsbepalingen in de geldende wetgeving niet zijn uitgesloten en er een tekort aan gegevens is over het voorkomen van beschermde soorten binnen en nabij de onderzoekslocatie.

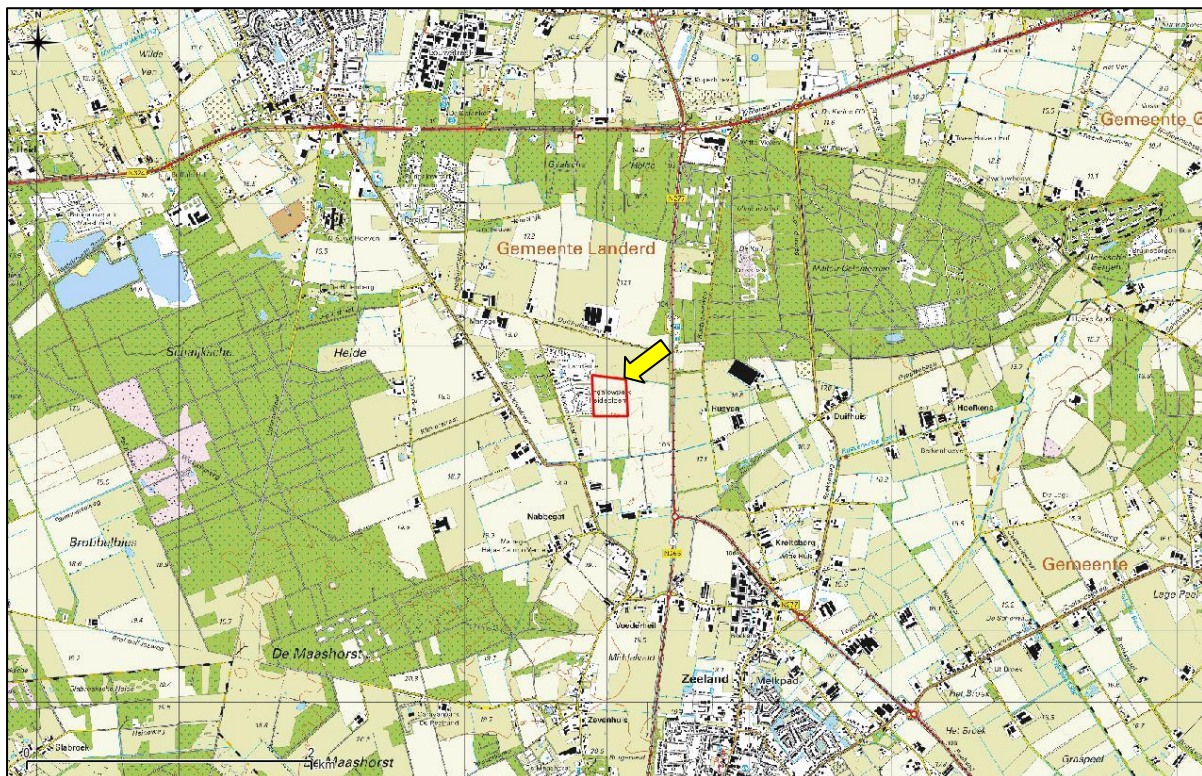
Econsultancy is lid van de branchevereniging "Netwerk Groene Bureaus" en werkt volgens de door het Netwerk opgestelde gedragscode en protocollen. In dat kader verklaart Econsultancy ten behoeve van de onderzoekslocatie niet eerder betrokken te zijn geweest voor ecologische advisering of ecologisch onderzoek.

2 GEBIEDSBESCHRIJVING

2.1 Ligging en huidig gebruik onderzoekslocatie

De onderzoekslocatie ($\pm 7,3$ ha.) is gelegen aan de Noordhoekstraat 5, circa 2 kilometer ten zuidoosten van de kern van Schaijk in de gemeente Landerd. In figuur 1 is de topografische ligging van de onderzoekslocatie weergegeven.

Het perceel, waar de onderzoekslocatie deel van uitmaakt, is kadastraal bekend gemeente Landerd, sectie K, nummer 440. Volgens de topografische kaart van Nederland, kaartblad 45 F (schaal 1:25.000), zijn de coördinaten van het midden van de onderzoekslocatie $X = 174.030$, $Y = 414.640$.

Figuur 1. Topografische ligging van de onderzoekslocatie.

De onderzoekslocatie betreft een gedeelte van een agrarisch perceel, waarop momenteel wortels worden verbouwd. De locatie is verder dan ook onbebouwd en onverhard. Aan de noordzijde van de locatie is een bossage met grondwal (circa 0,5 m hoog) gelegen. Aan de oostzijde wordt de locatie begrensd door een houtwal. Hier is geen ophoging aanwezig. Aan de westzijde grenst de locatie aan het huidige terrein van de Camping Heidebloem. Op de perceelsgrens is een kleine ondiepe greppel gelegen.

In figuur 2 is een luchtfoto van de onderzoekslocatie en de directe omgeving weergegeven. De figuren 3 t/m 20 geven een impressie van de onderzoekslocatie, middels foto's die zijn genomen tijdens het veldbezoek.

Figuur 2. Luchtfoto onderzoekslocatie en directe omgeving.

Figuur 3. Westzijde van het akkerland waar de onderzoekslocatie deel van uitmaakt.

Figuur 4. Oostzijde van het akkerland waar de onderzoekslocatie deel van uitmaakt.

Figuur 5. Vegetatie langs de oostgrens van de onderzoekslocatie.

Figuur 6. De onderzoekslocatie gezien vanuit noordoostelijke hoek in zuidelijke richting.

Figuur 7. De onderzoekslocatie gezien vanuit noordoostelijke hoek in westelijke richting.

Figuur 8. Vegetatie langs de noordgrens van de onderzoekslocatie.

Figuur 9. Grens met de huidige camping in zuidelijke richting.

Figuur 10. De onderzoekslocatie gezien vanuit noordwestelijke hoek.

Figuur 11. Grens met de huidige camping in noordelijke richting.

Figuur 12. Vegetatie langs de westgrens van de onderzoekslocatie.

Figuur 13. De onderzoekslocatie gezien vanuit zuidwestelijke hoek.

Figuur 14. Doorgang in noordelijke richting nabij de noordoostelijke hoek.

Figuur 15. Sierbloemeteelt ten noorden van de onderzoekslocatie.

Figuur 16. Houtwal aan noordzijde van het oostelijk gelegen graslandperceel.

Figuur 17. Het ten oosten gelegen graslandperceel gezien in zuidelijke richting.

Figuur 18. Groenstrook langs zuidgrens huidige campingterrein.

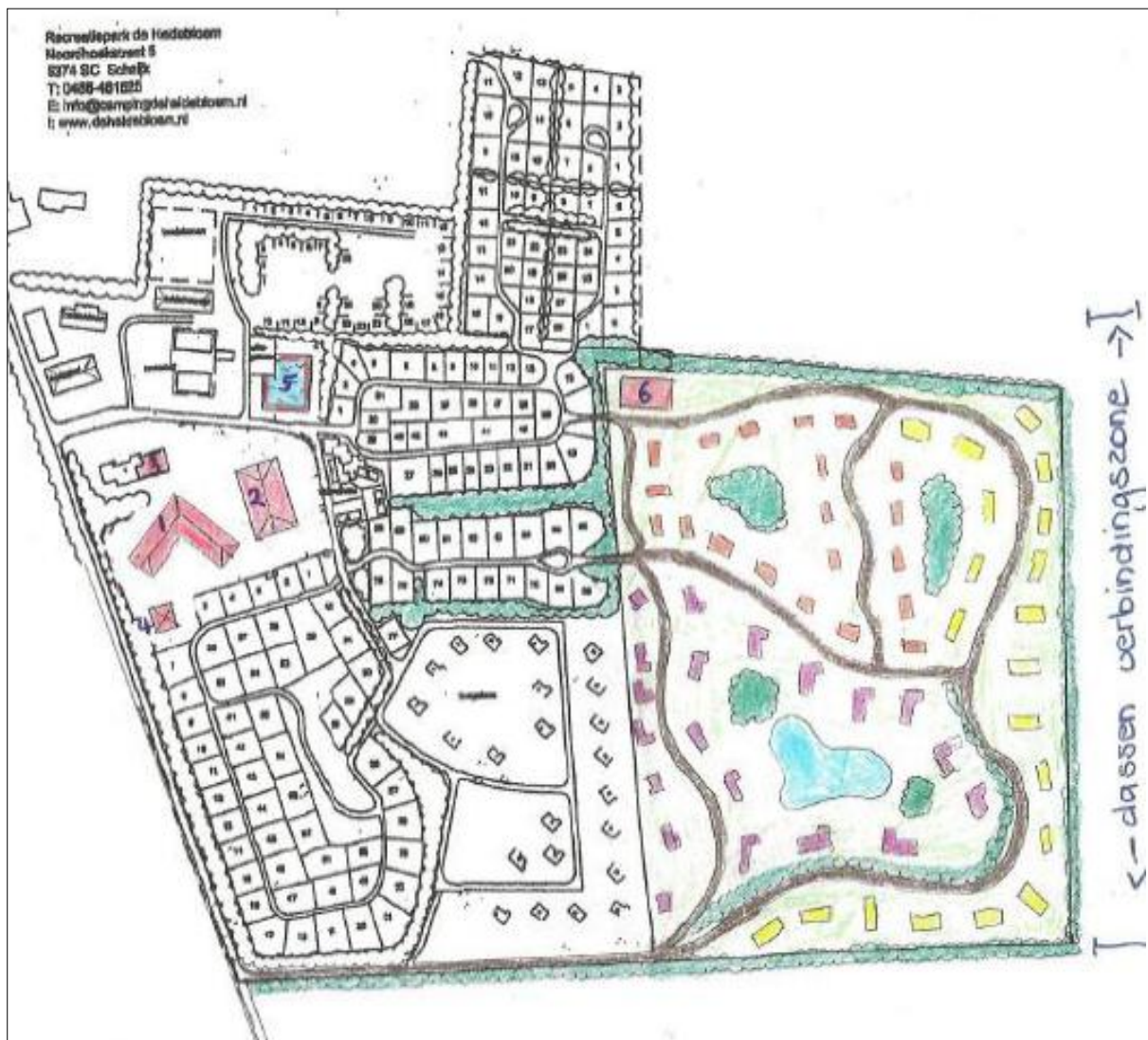
Figuur 19. Wortelveld ten zuidwesten van de onderzoekslocatie.

Figuur 20. Sloot ten zuidwesten van de onderzoekslocatie.

2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen

De initiatiefnemer is voornemens de onderzoekslocatie te gebruiken voor de uitbreiding van het recreatiepark Heidebloem. De uitbreiding omvat 7,3 ha met 60 verhuureenheden (chalets en bungalows). De beoogde inrichting is in figuur 21 weergegeven. Vanaf de uitbreiding komt een nooduitgang langs het bestaande park naar de Noordhoekstraat (langs zuidzijde park). Parkeren vindt plaats bij de verhuureenheden.

Figuur 21. Sloot ten zuidwesten van de onderzoekslocatie.

Ten behoeve van de uitbreiding zal het akkerland ter plaatse van de onderzoekslocatie verdwijnen. Tevens zal ten behoeve van de nooduitgang een strook grasland ten zuiden van de huidige camping verdwijnen. Uitgangspositie is dat de huidige houtopstand langs de onderzoekslocatie gehandhaafd blijft. Naar verwachting zullen wel enkele bomen langs de westgrens van de onderzoekslocatie moeten worden gekapt ten behoeve van de aan te leggen infrastructuur en dergelijke. Daarnaast is de initiatiefnemer voornemens een verbindingzone voor de das aan te leggen ten oosten van de uitbreiding.

3 ONDERZOEKSMETHODIEK

Het onderzoek is uitgevoerd middels het verrichten van een veldbezoek en een bureauonderzoek. Op deze wijze is inzicht verkregen in de aanwezigheid van geschikt habitat en de daarbij te verwachten beschermde soorten, gesitueerd op of nabij de onderzoekslocatie.

Het veldbezoek is afgelegd op 23 oktober 2015. Tijdens dit veldbezoek is de gehele onderzoekslocatie, alsmede de directe omgeving beoordeeld. Gedurende het veldbezoek is gelet op de mogelijke aanwezigheid van beschermde en bedreigde soorten op basis van het aanwezige habitat.

Verder is aan de hand van verspreidingsatlassen, andere standaardwerken en op basis van “expert judgement” nagegaan welke bijzondere planten- en diersoorten er voor kunnen komen op de onderzoekslocatie en zijn omtrent gebiedsbescherming gegevens van de provincie Noord-Brabant geraadpleegd.

Verspreidingsgegevens van soorten zijn veelal weergegeven op kilometerhokniveau (1 x 1 kilometer) of op uurhokniveau (5 x 5 kilometer). Aangezien met de schaal van kilometerhokken of uurhokken een groter gebied wordt beschouwd dan alleen de onderzoekslocatie, betekent dit niet dat de kritische soorten ook daadwerkelijk voorkomen binnen de begrenzing van de onderzoekslocatie. Verder zijn sommige verspreidingsgegevens niet erg actueel. Dit betekent dat de meest recente verspreidingsgegevens reeds verouderd kunnen zijn. De meeste te gebruiken gegevens vormen daarom geen uitsluitel over het aantal soorten en type waarneming van een soort in het betreffende gebied, maar enkel een indicatie over het voorkomen.

Het gebruik van openbare bronnen als waarneming.nl is voor zakelijke gebruikers niet toegestaan. Werknemers van een adviesbureau, ambtenaren, terreinbeheerders, ZZP-ers, stagiairs en onderzoekers vallen onder de definitie van zakelijk gebruikers.

4 TOEPASSING VAN DE NATIONALE NATUURWETGEVING

Dit hoofdstuk geeft achtergrondinformatie over de natuurwetgeving waaraan de voorgenomen ingreep op de onderzoekslocatie wordt getoetst. Er wordt een globale toelichting gegeven ten aanzien van potentiële overtredingen van de Flora- en faunawet bij de meest voorkomende soorten en soortgroepen. Dit hoofdstuk is niet toegespitst op de situatie op de onderzoekslocatie, maar geeft enkel een beschrijving van de vigerende wetgeving.

4.1 Flora- en faunawet

De Europese natuurwetgeving is in Nederland, op het gebied van de soortbescherming, uitgewerkt in de Flora- en faunawet. Deze wet heeft tot doel alle in Nederland in het wild voorkomende planten- en diersoorten te beschermen en in stand te houden. Om dit doel te bereiken, bevat de wet een aantal verbodsbepalingen (zie tabel I). Hierbij wordt het zogenaamde “nee, tenzij...” principe gehanteerd. Dit wil zeggen dat activiteiten met een (potentieel) schadelijk effect op beschermde soorten in principe verboden zijn (“nee”). Van dit verbod kan echter onder voorwaarden (“tenzij”) afgeweken worden door ontheffingen of vrijstellingen.

Tabel I. Verbodsbepalingen Flora- en faunawet

Artikel 8	Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.
Artikel 9	Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
Artikel 10	Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.
Artikel 11	Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Voor de Flora- en faunawet geldt dat vaste rust- en verblijfplaatsen van bepaalde soorten zijn beschermd. De Flora- en faunawet maakt onderscheid in drie beschermingscategorieën. Iedere categorie heeft zijn eigen ontheffingsmogelijkheden en toetsingscriteria. Hierbij vallen vogels onder een aparte categorie.

Tabel II. Soortbeschermingscategorieën Flora- en faunawet

<p>Tabel 1 algemeen beschermde soorten</p> <p>Voor de soorten in Tabel 1 van de Flora- en faunawet geldt, bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting, bestendig beheer en onderhoud en bestendig gebruik, een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet.</p> <p>Voor deze activiteiten hoeft geen ontheffing in het kader van artikel 75 aangevraagd te worden.</p> <p>Voorbeelden zijn: ree, haas konijn, egel, bruine kikker, gewone pad, wijngaardslak, brede wespenorchis, grote kaardenbol</p>
<p>Tabel 2 overige beschermde soorten</p> <p>Voor de soorten in Tabel 2 van de Flora- en faunawet dient bij overtreding van de verbodsbepalingen een ontheffing aangevraagd te worden. Echter indien er volgens een door het Ministerie van EZ goedgekeurde gedragscode gewerkt wordt, geldt er bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting, bestendig beheer en onderhoud en bestendig gebruik, een vrijstelling van de verbodsbepalingen en hoeft er geen ontheffing aangevraagd te worden.</p> <p>De ontheffingaanvraag wordt getoetst aan het criterium ‘doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort’ (‘lichte toets’).</p> <p>Voorbeelden zijn: eekhoorn, steenmarter, kleine modderkruiper, gele helmblom, steenbreekvaren, tongvaren, maretak</p>

Tabel 3 strikt beschermde soorten

Voor de soorten van Tabel 3 van de Flora- en faunawet dient bij overtreding van de verbodsbepalingen bij alle activiteiten (waaronder ruimtelijke ontwikkeling en inrichting) een ontheffing aangevraagd te worden. In een zeer beperkt aantal gevallen kan er op basis van een door het Ministerie van EZ goedgekeurde gedragscode een vrijstelling verleend worden voor de ontheffingsverplichting bij een zeer beperkt aantal activiteiten.

De ontheffingaanvraag wordt getoetst aan een drietal criteria (uitgebreide toets). Bij de uitgebreide toets dient aan alle afzonderlijke criteria te worden voldaan. De criteria zijn als volgt: de activiteiten of werkzaamheden doen geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort, er is geen andere bevredigende oplossing (alternatief) voor de geplande activiteiten of werkzaamheden, die minder schade oplevert voor de betreffende soort en er moet sprake zijn van een bij de wet genoemd belang.

Voorbeelden zijn: das, waterspitsmuis, alle vleermuissoorten, rugstreepdpad, boomkikker, kamsalamander

Bij een quickscan flora en fauna wordt in beeld gebracht of er (potentiële) vaste rust- of verblijfplaatsen aanwezig zijn van de soorten uit de verschillende beschermingscategorieën. Vervolgens wordt beoordeeld of de voorgenomen ingreep verstorend kan zijn en of nader onderzoek noodzakelijk wordt geacht. Broedvogels en vleermuizen zijn soortgroepen uit de strengste beschermingscategorie. Voor de overige soortgroepen is de beschermingsstatus afhankelijk van de soort.

Broedvogels

Alle broedende inheemse vogels en hun nesten zijn wettelijk strikt beschermd en qua beschermingsregime te vergelijken met Tabel 3 van de Flora- en faunawet. Broedvogels vallen onder een aparte beschermingsgroep en zijn ingedeeld in een vijftal beschermingscategorieën (Aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen, Dienst Regelingen, 2009). Zie tabel III voor een indeling van de bescherming van broedvogels.

Tabel III. Beschermingscategorieën aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen.

Broedvogels		
Voor vogels geldt dat er altijd een ontheffing aangevraagd dient te worden. Indien activiteiten plaatsvinden waarbij verbodsbepalingen worden overtreden ten aanzien van (broed)vogels dient er een uitgebreide toets, zoals beschreven bij Tabel 3 Flora- en faunawet toegepast te worden. Bij broedvogels kan een overtreding in de meeste gevallen gemakkelijk voorkomen worden door de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren.		
Beschermingscategorie 1	nesten jaarrond beschermd, ook buiten broedseizoen	Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: steenuil).
Beschermingscategorie 2		Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: roek, gierzwaluw en huismus).
Beschermingscategorie 3		Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: ooievaar, kerkuil en slechtvalk).
Beschermingscategorie 4		Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: boomvalk, buizerd en ransuil).
Beschermingscategorie 5		Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.
Overige broedvogels ("algemeen" voorkomen-de broedvogels)	Nesten die <i>niet</i> het hele jaar door zijn beschermd; enkel binnen broedseizoenen.	Vogels die elk broedseizoen een nieuw nest maken of in staat zijn een nieuw nest te maken. De vogelnesten voor eenmalig gebruik.

Vleermuizen

Alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten genieten zowel binnen de Flora- en faunawet als binnen de Natuurbeschermingswet een strikte bescherming. Alle vleermuissoorten staan vermeld in bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn. Dit betekent dat ze beschermd zijn tegen verstoring van vaste rust- en verblijfplaatsen. Onder deze vaste rust- en verblijfplaatsen wordt verstaan: "het gehele systeem waarvan een populatie gebruik maakt tijdens de jaarcyclus van de soort". Dit houdt in dat niet alleen alle verblijfplaatsen maar ook de verbindingen hiertussen (vliegroutes) en de foerageergebieden bescherming genieten.

Vleermuizen zijn streng beschermd omdat ze erg kwetsbaar zijn. De afgelopen vijftig jaar zijn sommige soorten erg zeldzaam geworden of geheel verdwenen. Wanneer overwinterende dieren worden verstoord, is de kans groot dat ze sterven omdat ze dan teveel van hun vetreserve gebruiken. Maar al te vaak worden bomen gekapt en oude gebouwen gerenoveerd of gesloopt. Als zich hierin een vleermuiskolonie bevindt, heeft dat negatieve gevolgen voor de vleermuisstand op lokaal niveau. Omdat ze meestal maar één jong per jaar krijgen, kan herstel erg lang duren. Vleermuizen kunnen zelf geen verblijfplaatsen maken en zijn dus afhankelijk van bestaande verblijfplaatsen. Daarnaast hebben ingrepen in het landschap ook negatieve gevolgen doordat foerageergebieden en vliegroutes, waar vleermuizen jaren achtereen gebruik van maken, verdwijnen. De impact die een ingreep kan hebben verschilt sterk per situatie en per soort waardoor meestal gedetailleerde gegevens nodig zijn om een passend advies te geven.

Zorgplicht

De zorgplicht houdt in dat een ieder die redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen nadelige gevolgen voor de flora en fauna kunnen ontstaan, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten of maatregelen te nemen om de nadelige gevolgen te voorkomen. Zo kan er bijvoorbeeld rekening worden gehouden met amfibieën en kleine zoogdieren worden wanneer materialen en houtstapels, waaronder de dieren verblijven, worden verwijderd.

Tabel IV. Zorgplicht

Zorgplicht (artikel 2)
Een belangrijk uitgangspunt binnen de Flora- en faunawet is dat op elke burger de plicht rust om voldoende zorg in acht te nemen voor alle in het wild levende planten en dieren en hun directe leefomgeving. Dit houdt in dat iedereen zich dient in te spannen om de nadelige gevolgen voor een soort te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken. De zorgplicht is te allen tijde van toepassing, ook al vindt er geen overtreding van een verbodsbepaling plaats.

De zorgplicht is in de meeste gevallen voornamelijk van toepassing op beschermde soorten die staan vermeld in Tabel 1 van de Flora- en faunawet. Dit betreffen algemeen voorkomende soorten, waarvoor bij ruimtelijke ontwikkeling een vrijstelling geldt. Indien er aanleiding is maatregelen te nemen ten aanzien van de zorgplicht, zal dat voor de betreffende soortgroep worden aangegeven.

4.2 Gebiedsbescherming

De quickscan flora en fauna toetst voornamelijk aan de Flora- en faunawet. Indien een plangebied in of nabij een gebied is gelegen dat tot de EHS behoort of onder de Natuurbeschermingswet valt, dient te worden bepaald of er een effect valt te verwachten. Bij een toetsing aan de Natuurbeschermingswet spelen vaak andere facetten mee, zoals de aanwezige doelsoorten en kernwaarden van het betreffende beschermde gebied.

Natuurbeschermingswet 1998 (Natura 2000-gebieden)

De Natuurbeschermingswet 1998 heeft tot doel bijzondere natuurgebieden in Nederland te beschermen en in stand te houden. De wet omvat onder andere de richtlijnen van de Europese Habitat- en Vogelrichtlijn ten aanzien van gebiedsbescherming. Doordat de Habitatrichtlijn en de Vogelrichtlijn

beide zijn opgenomen in de Natura 2000-wetgeving, zijn de termen “Habitatrichtlijngebied” en “Vogelrichtlijngebied” komen te vervallen. Natura 2000 is een samenhangend netwerk van beschermde natuurgebieden op het grondgebied van de Europese Unie. Handelingen die een negatieve invloed hebben op gebieden die binnen dit netwerk vallen, worden slechts onder strikte voorwaarden toegestaan. Een vergunning is vereist. Door middel van het Nederlandse vergunningsstelsel wordt een zorgvuldige afweging gewaarborgd. De vergunningen zullen beoordeeld en afgegeven worden door het Ministerie van Economische Zaken (via Rijksdienst voor Ondernemend Nederland) of door de Provincie.

Natuurbeschermingswet 1998 (Beschermd Natuurmonumenten)

Beschermd Natuurmonumenten zijn gelegen buiten de Natura 2000-gebieden. Met de inwerkingtreding van de Natuurbeschermingswet 1998 is het onderscheid tussen Staats- en Beschermd Natuurmonumenten opgeheven en gewijzigd in Beschermd Natuurmonumenten en zijn (delen van) Beschermd Natuurmonumenten die overlappen met Natura 2000-gebieden komen te vervallen. Het beschermingsregime voor Beschermd Natuurmonumenten betreft het verbod om zonder vergunning handelingen te verrichten die schadelijk kunnen zijn voor de te beschermen waarden van een natuurmonument, zoals natuurschoon en de natuurwetenschappelijke betekenis ervan. Ontwikkelingen zijn wel mogelijk als door het Ministerie of de Provincie een vergunning is verleend.

Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland is het Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. In de wet heet dit de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied. Het Natuurnetwerk Nederland is onderdeel van een Europees ecologisch netwerk en bestaat uit kerngebieden (in Nederland de Natura-2000 gebieden, Beschermd Natuurmonumenten en de Wetlands) en verweven gebieden (gericht op de verweving van landbouw, wonen en natuur) die onderling verbonden worden door ecologische verbindingzones. Ecologische verbindingzones zijn stroken en stukjes natuur die de verspreid liggende natuurgebieden met elkaar verbinden. Op deze manier kunnen dieren en planten zich van het ene naar het andere leefgebied verplaatsen. Met name kleine populaties die met uitsterven worden bedreigd, blijven hierdoor levensvatbaar. Negatieve invloed op de werking van een verbinding of aantasting van een verbinding dient vermeden en gecompenseerd te worden zodat het netwerk niet verslechtert. Vanaf 2014 zijn de provincies verantwoordelijk geworden voor het Natuurnetwerk Nederland. Tot die tijd was de Rijksoverheid hiervoor verantwoordelijk. De planologische begrenzing van het Natuurnetwerk Nederland loopt via het traject van de provinciale ruimtelijke structuurvisies en verordeningen.

Groenblauwe mantel

De Groenblauwe mantel vormt het gebied tussen het kerngebied groenblauw en het agrarisch gebied, alsook het stedelijk gebied. Het kerngebied groenblauw wordt ommanteld om kernen te versterken en te verbinden. De Groenblauwe mantel bestaat overwegend uit multifunctioneel landelijk gebied met grondgebonden landbouw. Binnen de Groenblauwe mantel zijn ook de zogenaamde beheersgebieden van de ecologische hoofdstructuur opgenomen. Het beleid binnen de Groenblauwe mantel is gericht op het behoud en vooral de ontwikkeling van natuur, watersysteem en landschap. Voor de natuur betekent dit vooral versterking van de leefgebieden voor plant- en diersoorten en de bevordering van de biodiversiteit buiten de EHS. Vanuit de watercomponent wordt vooral ingezet op het kwantitatief en kwalitatief herstel van kwelstromen, zoals het wijstverschijnsel op de Peelrandbreuk in Oost Brabant, in de beekdalen en op de overgangen van zand/veen naar klei in de zogenaamde Naad van Brabant. De Groenblauwe mantel geeft naast de ontwikkeling van een robuust en veerkrachtig water- en natuursysteem ook ruimte voor de ontwikkeling van gebruiksfuncties, zoals landbouw en recreatie, mits deze bijdragen aan de kwaliteiten van natuur, water en landschap: de “jaminsbenadering”. De Groenblauwe mantel biedt echter geen ruimte voor stedelijke ontwikkeling of de ontwikkeling van nieuwe (kapitaal)intensieve vormen van recreatie en landbouw.

5 AANGETROFFEN EN TE VERWACHTEN BESCHERMDE SOORTEN

Het voorkomen van planten- en diersoorten in een gebied wordt mede bepaald door de aanwezigheid van geschikt leefgebied. Een soort kan in zijn leefgebied gebruik maken van verschillende plekken om te verblijven. Al deze plekken (biotopen) kunnen een bepaalde functie voor de soort vervullen. In dit hoofdstuk wordt op basis van het aanwezige habitat / verblijfsmogelijkheden samen met verspreidingsgegevens beschreven welke beschermde soorten binnen de onderzoekslocatie kunnen voorkomen. Afhankelijk van de soort wordt ingegaan op de potentiële aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen, foerageergebied en verbindingroutes. Indien van toepassing wordt in dit hoofdstuk tevens beoordeeld of de voorgenomen plannen een verstoring effect kunnen hebben op de betreffende (mogelijk) aanwezige beschermde soort.

5.1 Vogels

Broedvogels (beschermingscategorie 1 t/m 4)

De gehele onderzoekslocatie is in de huidige situatie onbebouwd waardoor nesten van gebouwgebonden soorten als huismus en gierzwaluw uitgesloten zijn op de onderzoekslocatie.

De bomen langs de randen van de onderzoekslocatie en in de directe omgeving zijn gecontroleerd op de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten van soorten als sperwer en ransuil. Deze zijn niet aangetroffen. Ondanks dat nesten van soorten als sperwer en ransuil niet zijn aangetroffen en de bomen wegens de beperkte beschutting niet optimaal zijn als nestlocatie, is het op voorhand niet volledig uit te sluiten dat, als te zijner de voorgenomen plannen worden uitgevoerd, zich hier alsnog een dergelijke soort in heeft gevestigd die verstoring kan ondervinden van de uitbreiding.

Verder zijn geen aanwijzingen gevonden die er op duiden dat de onderzoekslocatie een (belangrijke) functie heeft of kan hebben voor andere vogelsoorten, zoals steenuil en kerkuil, waarvan het nest en indirect het leefgebied jaarrond is beschermd.

Broedvogels (beschermingscategorie 5)

De broedvogels waarvan het nest in uitzonderlijke gevallen eveneens jaarrond is beschermd, zijn voornamelijk holenbroeders als spechten en mezen, makers van grote nesten als ekster en zwarte kraai of gebouwwonende soorten als boerenzwaluw en huiszwaluw. De bomen langs de onderzoekslocatie zijn gecontroleerd op aanwezigheid van holtes en grote nesten. Deze zijn niet aangetroffen. Ook hieromtrent geldt echter dat het op voorhand niet volledig is uit te sluiten dat, als te zijner de voorgenomen plannen worden uitgevoerd, zich hier alsnog een dergelijke soort in heeft gevestigd die verstoring kan ondervinden van de uitbreiding. Het gaat hierbij in potentie echter om soorten, die ook in de directe omgeving voldoende broedgelegenheden hebben. Er zijn derhalve geen bijzondere ecologische omstandigheden die rechtvaardigen dat de nesten van dergelijke soorten in dit geval een jaarrond beschermde status zouden moeten hebben.

Overige broedvogels

Door de aanwezigheid van struiken en bomen zijn er langs de onderzoekslocatie volop nestlocaties aanwezig voor vogels als merel, heggenmus, winterkoning, roodborst en houtduif. Daarnaast kan onder het struweel een soort als patrijs tot broeden komen. Verder kunnen op het akkergedeelte weidevogels als Kievit en scholekster in het voorjaar gaan broeden.

Slaapplaatsen

Sommige vogelsoorten zoals houtduif, kauw en huismus, maar ook ransuilen, maken vooral buiten het broedseizoen gebruik van gemeenschappelijke slaapplaatsen. Meestal wordt hierbij beschutting gezocht in de vorm van dichte begroeiing, hoge bomen, of de veiligheid van open water. Er zijn geen indicaties dat op de onderzoekslocatie een gemeenschappelijke slaapplaats aanwezig is.

5.2 Vleermuizen

Volgens het cursusdictaat "Vleermuizen en Planologie" (Limpens *et al.* 2010) is de onderzoekslocatie gelegen in een deel van Nederland waar de volgende vleermuissoorten kunnen voorkomen: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis, franjestaart, meervleermuis, baardvleermuis en watervleermuis.

Verblijfplaatsen op de onderzoekslocatie

De onderzoekslocatie is geheel onbebouwd en er zijn geen bomen met holtes, spleten of loshangend schors aanwezig. Hierdoor kan worden uitgesloten dat er verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn op de onderzoekslocatie. Omdat (spechten)holtes in bomen jaren nodig hebben om geschikt te geraken voor vleermuizen is het tevens niet aannemelijk dat hier binnen enkele jaren alsnog voor vleermuizen geschikte holtes aanwezig zullen zijn, die ook nog eens direct in gebruik zijn genomen.

Verblijfplaatsen buiten de onderzoekslocatie

Het is door de afstand tot de bebouwing en de bomen in de directe omgeving niet aannemelijk dat er in de directe invloedssfeer van de onderzoekslocatie potentiële verblijfplaatsen aanwezig zijn die negatieve invloed kunnen ondervinden van de voorgenomen plannen.

Foerageergebied

De onderzoekslocatie zal, met name ter plaatse de houtopstanden langs de randen, gebruikt kunnen worden door vleermuizen als gewone dwergvleermuis en laatvlieger om te foerageren. Ondanks de voorgenomen plannen blijven de foerageermogelijkheden grotendeels behouden en daarnaast in de directe omgeving voldoende vergelijkbaar foerageerhabitat aanwezig. De plannen zullen dan ook geen aantasting van essentieel foerageerhabitat vormen.

Vliegroutes

Vleermuizen maken veelal gebruik van lijnvormige (donkere) landschapselementen als houtsingels, beken en lanen om zich te verplaatsen tussen verblijfplaatsen en foerageergebieden. Door de herinrichting van de onderzoekslocatie worden geen vliegroutes verstoord, vooropgesteld dat de houtopstanden langs de onderzoekslocatie die als potentiële vliegroute kunnen fungeren, gehandhaafd en onverlicht blijven bij de herontwikkeling van de onderzoekslocatie.

5.3 Overige zoogdieren

Licht beschermde soorten

De onderzoekslocatie vormt geschikt habitat voor algemene soorten als haas, konijn, mol, aardmuis en veldmuis. Daarnaast zijn tijdens het veldbezoek sporen van reeën op het akkergedeelte aangetroffen. Gezien het huidige gebruik van de onderzoekslocatie (geoogst wortelveld) zijn er op het akkergedeelte geen verblijfplaatsen van grondgebonden zoogdieren aanwezig. In het struweel langs de randen kunnen zich wel soorten als egel, konijn en diverse algemene muizensoorten verschuilen.

Streng beschermde soorten

Volgens gegevens van de Dassenwerkgroep Brabant komt de das voor in de omgeving van de onderzoekslocatie. Zoals reeds bekend is op circa 300 meter ten zuiden van de onderzoekslocatie een dassenburcht aanwezig. De betreffende dassenburcht neemt een groot gedeelte van het bosperceel in beslag waarin het is gelegen. Tijdens het veldbezoek zijn verse graafsporen aangetroffen, dat duidt op een actieve burcht. Gezien de grote hoeveelheid pijpen betreft het naar verwachting de hoofdburcht van de lokale dassenfamilie.

Ter plaatse van de houtopstanden langs de onderzoekslocatie zijn geen (bij)burchten dan wel graafactiviteiten aangetroffen. Tevens zijn er op de onderzoekslocatie geen sporen van de das aangetrof-

fen, welke gezien de goede zichtbaarheid van sporen van andere diersoorten als konijn en ree, goed zichtbaar zouden zijn indien aanwezig. Echter betreft dit slechts een momentopname en kan niet worden uitgesloten dat de das op andere momenten in het jaar wel gebruik maakt van met name de randzone langs de houtopstanden. De recente rooiactiviteiten kunnen er bijvoorbeeld ook voor gezorgd hebben dat de das de onderzoekslocatie ten tijde van het veldbezoek tijdelijk niet heeft betreden. In hoeverre de onderzoekslocatie, gezien het huidige gebruik als wortelveld, van essentieel belang is met betrekking tot de voedselvoorziening van de dassen uit de betreffende burcht is op basis van de huidige onderzoeksinspanning lastig in te schatten. De randen van de onderzoekslocatie langs de houtopstanden met een smalle strook aan ruigtevegetatie (circa 800 meter) zullen waarschijnlijk zeker wel door de das worden gebruikt om voedsel te zoeken. Ook de verruigde grasstrook ten zuiden van de huidige camping, waar de nooduitgang is beoogd, zal door de das worden gebruikt om te foerageren. Ondanks dat het belang van de betreffende onderdelen van het huidige foerageergebied ter plaatse van de uitbreiding momenteel lastig is vast te stellen, kan wel worden geconcludeerd dat er in areaal een afname zal van het foerageergebied. Daarnaast is het door de uitbreiding de verwachting dat meer mensen een ommetje (in een aantal gevallen met hond) in de directe omgeving zullen maken, waarbij mogelijk meer wandelaars (met hond) langs de dassenburcht zullen lopen. Puur de aanwezigheid van mensen (en honden) direct bij de burcht, zal een hogere verstoring met zich meebrengen, omdat dassen de aanwezigheid horen en ruiken. Hierdoor is het mogelijk dat de dassen pas later uit de burcht komen, waardoor de tijd om voedsel te vinden wordt verkort wat uiteindelijk mogelijk tot gevolg kan hebben dat er minder jonge dassen groot worden gebracht. Ook de realisatiewerkzaamheden ter plaatse van de uitbreiding kunnen een verstoring ten aanzien van de burcht veroorzaken, wanneer er mogelijk dagelijks over de Noordhoekstraat (ter hoogte van de burcht) wordt gereden met vrachtverkeer en graafmachines om de uitbreidingslocatie via het resterende akkerland te kunnen bereiken.

Het graslandperceel direct ten oosten van de onderzoekslocatie zal zeker van groot belang zijn voor de betreffende dassen. Naast dat dit perceel direct nabij de burcht is gelegen, zorgt de houtopstand tussen de onderzoekslocatie en dit graslandperceel voor een beschermd en relatief vochtig foerageerhabitat waar naar verwachting veel regenwormen aanwezig zijn. Aangezien het dieet van dassen voor circa 75% uit regenwormen bestaat, geeft aan dat dit graslandperceel van groot belang zal zijn. Mede gezien het feit dat in de huidige situatie in de directe omgeving geen vergelijkbare graspercelen zijn gelegen. Ter plaatse van de onverharde Noordhoekstraat direct ten noorden van de dassenburcht zijn tevens dassenporenten aangetroffen. De sporen liepen in oostelijke richting. Dit onder andere richting het betreffende grasland en een ten oosten daarvan gelegen maïsakker. Verder is onder de N277 een dassentunnel aanwezig, zodat dassen ook aan de oostzijde van deze N277 kunnen foerageren. Door de uitbreiding van de camping zal de het foerageergebied ter plaatse van het grasland aan de oostzijde over de gehele lijn minder aantrekkelijk worden als foerageergebied voor de das. Mede afhankelijk van de exacte ligging en omvang van de voorgenomen dassenverbindingzone, kan worden bepaald hoe groot de verstoring zal zijn.

De bomen langs de onderzoekslocatie zijn onderzocht op de aanwezigheid van nesten. Hierbij zijn geen nesten van de eekhoorn aangetroffen. Ondanks dat eekhoornnesten niet zijn aangetroffen en de bomen wegens de beperkte beschutting niet optimaal zijn als nestlocatie, is het op voorhand niet volledig uit te sluiten dat, als te zijner de voorgenomen plannen worden uitgevoerd, zich hier alsnog een eekhoorn in heeft gevestigd die verstoring kan ondervinden van de uitbreiding.

De aanwezigheid van andere streng beschermde grondgebonden zoogdieren, zoals steenmarter en bever, kan vanwege het ontbreken van geschikt habitat en of verblijfsmogelijkheden redelijkerwijs worden uitgesloten.

5.4 Reptielen, amfibieën en vissen

Reptielen

Volgens de verspreidingsgegevens van RAVON (Tijdschrift RAVON 55, 2014) zijn in de Maashorst waarnemingen bekend van de levendbarende hagedis en de hazelworm. De ruigteranden langs de onderzoeklocatie vormen qua habitat geschikt habitat voor beide soorten. Echter, het is mede gezien de afstand tot de Maashorst (ruim 1,5 km) en de afwezigheid van een directe verbinding tussen de Maashorst en de onderzoeklocatie, niet aannemelijk dat in de betreffende ruigteranden reptielen voorkomen.

Amfibieën

Volgens gegevens van RAVON (Tijdschrift RAVON 55, 2014) zijn in de omgeving van de onderzoekslocatie de volgende soorten waargenomen: bruine kikker, kleine watersalamander, gewone pad, rugstreeppad, bastaardkikker, poelkikker, heikikker, kamsalamander en Alpenwatersalamander. De waarnemingen van de strenger beschermde soorten rugstreeppad, poelkikker, heikikker, kamsalamander en Alpenwatersalamander hebben betrekking op de natte gebieden binnen de Maashorst. De onderzoeklocatie is niet gelegen nabij dergelijke natte gebieden of hiervoor ingerichte poelen. Doordat wateroppervlakten als poelen, sloten en plassen ontbreken zijn voortplantingsmogelijkheden voor amfibieën op de onderzoekslocatie zelf überhaupt uitgesloten.

In de nabijgelegen sloten kunnen zich wel algemene soorten als bruine kikker, kleine watersalamander, gewone pad, en bastaardkikker voortplanten. Dergelijke algemene soorten kunnen mogelijk wel overwinteren in de ruigteranden langs de onderzoekslocatie. Door het behoud van deze randen zullen er echter geen verblijfplaatsen verloren gaan.

Vissen

Vanwege het ontbreken van oppervlaktewater op de onderzoekslocatie kan deze soortgroep buiten beschouwing worden gelaten.

5.5 Ongewervelden

Libellen

Voor libellen geldt dat water nodig is ter voortplanting. Gezien het ontbreken hiervan kan gesteld worden dat deze soortgroep niet in staat is zich in de huidige situatie te vestigen.

Dagvlinders

Beschermde dagvlinders stellen specifieke eisen aan het voortplantingshabitat met waard- en nectarplanten. Het is uitgesloten dat er binnen de onderzoekslocatie geschikt habitat aanwezig is voor een (deel)populatie van een beschermde vlindersoort.

Overige ongewervelden

De aanwezigheid van de overige beschermde ongewervelde soorten, zoals vliegend hert, Europese rivierkreeft en platte schijfhoorn, zijn op de onderzoekslocatie eveneens uitgesloten. Er is geen geschikt habitat voor dergelijke beschermde soorten op de locatie aanwezig.

5.6 Vaatplanten

De aanwezigheid van water, de zuurgraad van de bodem, de beschikbare hoeveelheid voedingsstoffen, de hoeveelheid zonlicht en de antropogene beïnvloeding bepalen in hoeverre een groeiplaats voor een bepaalde plant geschikt is. Aangezien de locatie momenteel in gebruik is als akkerland voor de wortelteelt is het niet te verwachten dat er beschermde plantensoorten op de locatie aanwezig zijn. Tijdens het veldbezoek zijn tevens geen beschermde planten op de onderzoeklocatie aangetroffen.

6 TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING

Als gevolg van de voorgenomen ingreep op de bouwlocatie kunnen er overtredingen van verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet optreden. In dit hoofdstuk wordt beschreven voor welke soorten er sprake is van dreigende overtreding van de Flora- en faunawet en of met eenvoudige maatregelen overtreding is te voorkomen. Verder wordt beschreven voor welke soorten een vervoltraject noodzakelijk is, bijvoorbeeld omdat toetsing van de ingreep aan de Flora- en faunawet op basis van de huidige onderzoeksinspanning niet mogelijk is, en wat de eventuele consequenties zijn ten aanzien van ontheffingen.

6.1 Broedvogels

Buizerd, sperwer en ransuil

Nesten van onder meer buizerd, sperwer en ransuil zijn jaarrond beschermd. Hierbij moet ook rekening worden gehouden met de functionele leefomgeving ervan. Ondanks dat er momenteel geen nesten van dergelijke soorten aanwezig zijn in de bomen langs de onderzoeklocatie, wordt geadviseerd, om onvoorziene verstoring ten aanzien van eventuele nieuwe broedgevallen te voorkomen, de bomen rondom de onderzoeklocatie in het broedseizoen voor aanvang van de werkzaamheden te controleren op eventueel aanwezige nieuwe nesten. Bij aanwezigheid van een broedgeval, is er mogelijk sprake van overtreding van de Flora- en faunawet en zal er ten aanzien van de voorgenomen plannen mogelijk een ontheffing moeten worden aangevraagd voor het verstoren van een vaste rust- en verblijfplaats.

Overige soorten

Voor de overige broedvogelsoorten die geldt dat, indien het akkerland buiten het broedseizoen “bouwrijp” wordt gemaakt en het eventueel kappen van bomen en verwijderen van struweel eveneens buiten het broedseizoen worden uitgevoerd, er geen overtredingen plaats zullen vinden met betrekking tot de broedvogels waarvan het nest niet jaarrond is beschermd. Artikel 11 van de Flora- en faunawet (Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfsplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren) is van toepassing. De nesten mogen echter wel worden aangetast wanneer deze op dat moment niet in gebruik zijn. In de Flora- en faunawet wordt geen vaste periode gehanteerd voor het broedseizoen. Globaal kan voor het broedseizoen de periode maart tot half augustus worden aangehouden. Geldend is echter de aanwezigheid van een broedgeval op het moment van ingrijpen.

6.2 Grondgebonden zoogdieren

Das

Door de voorgenomen uitbreiding neemt het foerageergebied voor de das in areaal af. Dit betreft een afname van circa 7,3 ha, waarvan ruim 800 meter aan randzones langs bestaande houtopstanden met een ondergroei van ruigtevegetatie. Conform de soortenstandaard van de das (RVO, 2014), betreft het habitat ter plaatse van de uitbreidingslocatie (akker met ruigte randen) secundair foerageerhabitat. Een mogelijke maatregel om de kwaliteit van het resterende foerageergebied te verbeteren voor de das is het aanleggen van (bemeste) graslanden (primair dassenleefgebied) met een oppervlakte van tenminste 50 procent van de oppervlakte van secundair foerageergebied dat verloren gaat. Ter illustratie betreft dit in dit geval een strook van circa 65 meter breed over de gehele lengte van het akkerperceel (wortelveld) waar de onderzoeklocatie deel van uitmaakt. Dit betreft een lengte van circa 550 van de Noordhoekstraat tot aan de bestaande houtopstand aan de noordzijde van de onderzoeklocatie. Een dergelijke strook dient aan de westzijde van de houtopstand aan de oostzijde van de onderzoeklocatie te worden gerealiseerd. Omdat aan de oostzijde van deze houtopstand reeds primair foerageergebied voor de das aanwezig is, betreft het voor de das geen meerwaarde om hier

een dergelijke strook grasland te realiseren, aangezien deze hier reeds aanwezig is. Een andere mogelijkheid is om het resterende akkerperceel aan de zuidzijde van de uitbreidingslocatie om te vormen naar (bemest) grasland. Het aandeel aan te creëren alternatief (kwalitatief beter) foerageerhabitat kan afnemen naar mate de kwaliteit wordt verhoogd. Door bijvoorbeeld het aanleggen van (lijnvormige) beplantingen, (hoogstam)boomgaarden, overhoekjes en dergelijke ter plaatse van het te realiseren grasland, kam de omgang in overleg met dassendeskundigen naar beneden worden bijgesteld.

Minimaal 50 procent van het totaal aan grasland moet niet hoger dan 5 centimeter zijn, zodat de dassen voldoende regenwormen kunnen vangen. Daarnaast kan de regenwormstand van bestaand en te realiseren grasland worden bevorderd door onderstaande maatregelen:

- Percelen inzaaien met een gras-klavermengsel en beweiding door koeien;
- beperken van het gebruik van pesticiden, stikstofmeststoffen en grondontsmettingsmiddelen;
- beperken van de grondwaterstandsverlaging;
- opbrengen van ruige stalmest;
- bloten van grasland;
- grasland beweiden met koeien in plaats van maaien.

Het te creëren foerageerhabitat dient aanwezig te zijn alvorens de werkzaamheden ten behoeve van de uitbreiding mogen worden uitgevoerd. Daarnaast mogen de werkzaamheden niet na zonsondergang of later 19.00 uur plaatsvinden, omdat de dassen vanaf dat moment meestal op zoek gaan naar voedsel. Verder dient werkverkeer ter hoogte van de dassenburcht zoveel als mogelijk te worden beperkt. Wanneer er veelvuldig vrachtwagens op en neer moeten rijden naar de uitbreidingslocatie, dient deze route niet direct langs het bosperceel met de dassenburcht te lopen. Dergelijke relatief luidruchtige en trillingveroorzakende activiteiten dienen zo veel als mogelijk buiten de voortplantingsperiode van de das plaats te vinden. De voortplantingsperiode van de das loopt globaal van december tot en met juni.

Naast het creëren van foerageergebied en het afstemmen van de werkzaamheden op de aanwezigheid van de das, dienen er ook maatregelen te worden getroffen tegen verstoring vanuit de (nieuwe) camping zelf. Rond de camping dient bijvoorbeeld een robuuste (verhoogde) houtwal te worden aangelegd, die geluiden, licht en andere vormen van verstoring (zoals geuren) zo veel mogelijk te beperken ten aanzien van de dassen die rond de camping foerageren. Verder dient te worden voorkomen dat bezoekers/gebruikers vanuit de camping veelvuldig (met hond) langs het betreffende bosperceel van de dassenburcht zullen gaan wandelen. Hierdoor wordt de kans verminderd dat mensen en vooral honden de burcht zullen betreden en de aanwezige dassen worden verstoord vanwege de stress die dassen door alleen al de geur van met name honden ondervinden.

De uiteindelijke maatregelen dienen bij voorkeur te worden besproken met de Dassenwerkgroep Brabant en te worden vastgelegd in een projectplan (compensatieplan). Daarnaast dienen te maatregelen ter goedkeuring worden voorgelegd aan de Rijksdienst van Ondernemend Nederland (RVO, onderdeel van het Ministerie van Economische Zaken, middels een ontheffingsaanvraag.

Eekhoorn

De eekhoorn maakt jaarlijks op een ander plek een nest voor het grootbrengen van de jongen. Daarnaast maakt de eekhoorn aan het eind van de herfst een aantal winternesten om de winter in door te brengen. De nesten zijn beschermd in de periode dat het nest gebruikt wordt voor de verzorging van de jongen en wel deze in gebruik zijn in de periode dat ze gebruikt worden voor de overwintering. De voortplantingsperiode van de eekhoorn begint al in december. In maart en juli worden de jongen geboren die vervolgens 10 weken worden gezoogd. In de winterperiode is de eekhoorn gevoelig voor verstoring van een veilige schuilplaats.

Om verstoring aan een eekhoornnest op voorhand te voorkomen wordt voorgesteld om de bomen rond de uitbreiding te controleren op verse eekhoorn nesten. Bij aanwezigheid van een eekhoornnest, zal afhankelijk van de intensiteit en de periode van uitvoering van de werkzaamheden worden bekeken in hoeverre de werkzaamheden verstorend zullen zijn. Indien verstoring aan de orde is, kan door de verstorende werkzaamheden uit te voeren in de periode tussen de voortplantingsperiode en de winterperiode, overtreding ten aanzien van de eekhoorn worden voorkomen.

Algemene soorten

Indien er toch werkzaamheden ter plaatse van het struweel langs de onderzoekslocatie dienen te worden uitgevoerd, kunnen hierbij holen worden vernietigd en kunnen dieren worden verwond of gedood. Voor algemene soorten als konijn, egel en rosse woelmuis geldt bij ruimtelijke ontwikkelingen echter een vrijstelling van de Flora- en faunawet, waardoor bij verstoring geen ontheffing hoeft te worden aangevraagd. Het is in het kader van de algemene zorgplicht daarbij wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen en al het redelijkerwijs mogelijke dient gedaan te worden om het doden van individuen te voorkomen. Aanwezige dieren moeten de gelegenheid krijgen om veilig weg te komen. Indien noodzakelijk dient een aanwezig dier zorgvuldig te worden verplaatst naar een geschikte locatie buiten het gebied waar de werkzaamheden plaatsvinden.

6.3 Amfibieën

Indien er toch delen van de ruigtevegetatie langs de onderzoekslocatie dienen te worden verwijderd kunnen hierbij dieren worden verwond of gedood. Voor algemene soorten als bruine kikker, kleine watersalamander en gewone pad geldt bij ruimtelijke ontwikkelingen echter een vrijstelling van de Flora- en faunawet, waardoor bij verstoring geen ontheffing hoeft te worden aangevraagd. Het is in het kader van de algemene zorgplicht daarbij wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen en al het redelijkerwijs mogelijke dient gedaan te worden om het doden van individuen te voorkomen. Aanwezige dieren moeten de gelegenheid krijgen om veilig weg te komen. Indien noodzakelijk dient een aanwezig dier zorgvuldig te worden verplaatst naar een geschikte locatie buiten het gebied waar de werkzaamheden plaatsvinden.

6.4 Overige soort(groep)en

Overtredingen van de Flora- en faunawet ten aanzien van beschermde soorten behorend tot de overige soortgroepen zijn wegens het ontbreken van geschikt habitat/verblijfsmogelijkheden, op basis van verspreidingsgegevens, de aanwezigheid van voldoende alternatieven en/of gezien de aard van de ingreep in dit geval niet aan de orde.

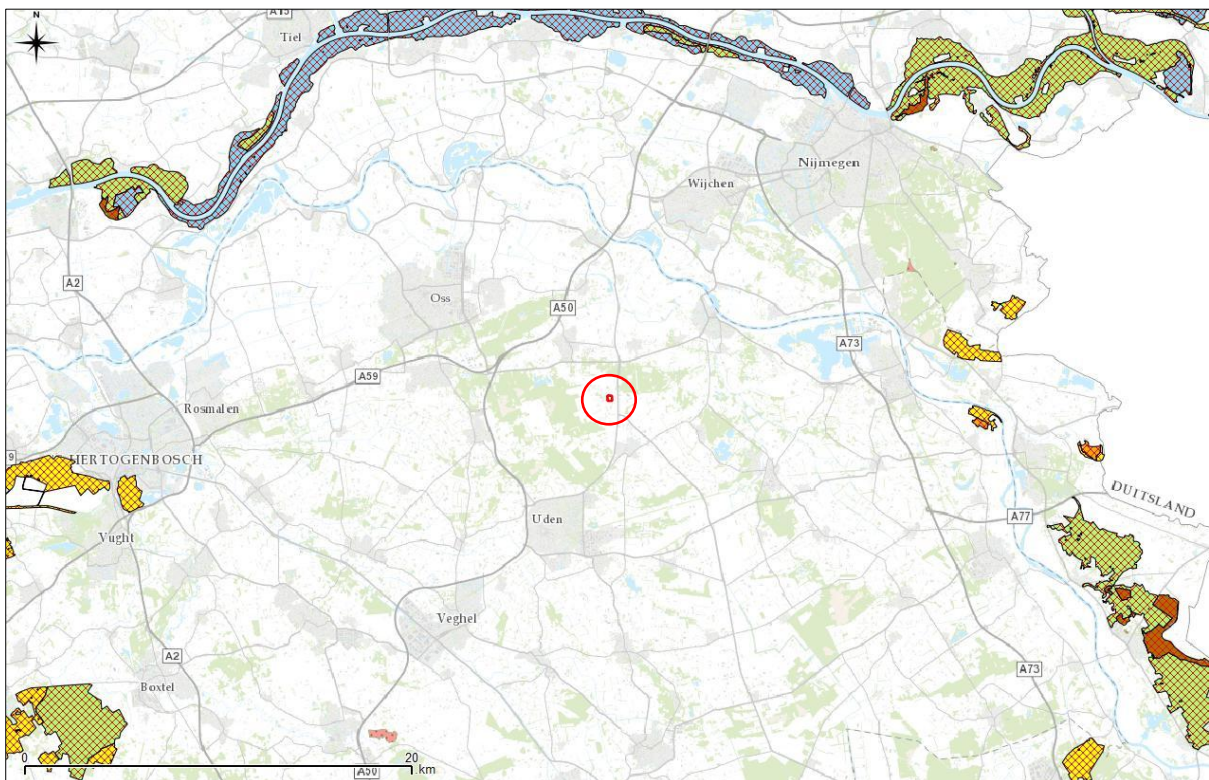
7 GEBIEDSBESCHERMING

De quickscan flora en fauna toetst voornamelijk aan de Flora- en faunawet. Indien een plangebied in of nabij een gebied is gelegen dat tot het Natuurnetwerk Nederland (voorheen EHS) behoort of onder de Natuurbeschermingswet 1998 valt, dient te worden bepaald of er een effect valt te verwachten. Bij een toetsing aan de Natuurbeschermingswet 1998 spelen vaak andere facetten mee, zoals de aanwezige doelsoorten en kernwaarden van het betreffende beschermde gebied. Als gevolg van de voorgenomen ingreep op de onderzoekslocatie kan er sprake zijn van negatieve gevolgen voor door de wetgever vanuit natuurwetgeving beschermde gebieden. In dit hoofdstuk wordt beschreven voor welke gebieden er mogelijk sprake is van negatieve effecten. Verder wordt beschreven of een vervolgtraject noodzakelijk is en wat de eventuele consequenties zijn ten aanzien van vergunningen.

7.1 Ligging ten opzichte van beschermde gebieden

Natura 2000 en Beschermde Natuurmonumenten

De onderzoekslocatie is niet gelegen binnen de grenzen, of in de directe nabijheid van een gebied dat aangewezen is als Natura 2000. Het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied, de Sint-Jansberg, bevindt zich op ruim 17 kilometer afstand ten oosten van de onderzoekslocatie. De onderzoekslocatie is tevens niet gelegen in de directe nabijheid van een gebied dat aangewezen is als beschermd natuurmonument. Het Beschermde Natuurmonument "Dommelbeemden" is gelegen op ruim 20 kilometer ten zuid(west)en van de onderzoekslocatie. In figuur 22 is de ligging van de onderzoekslocatie ten opzichte van Natuurbeschermingwet 1998-gebieden weergegeven.

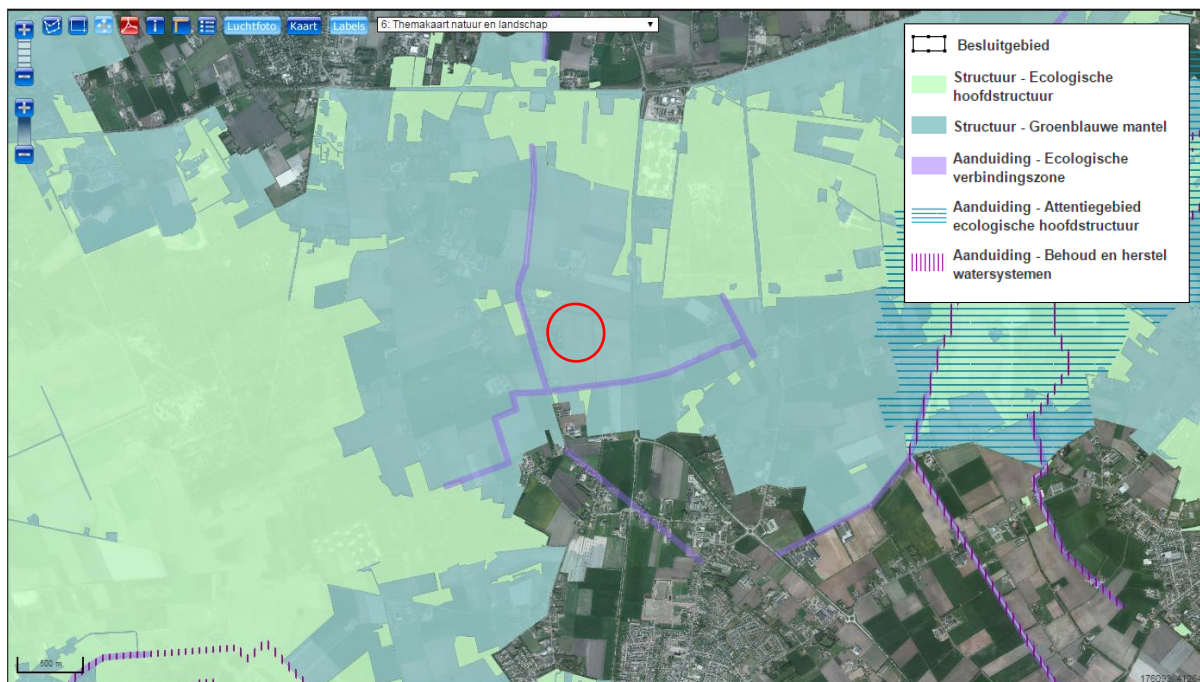

Figuur 22. Ligging onderzoekslocatie ten opzichte van het Natuurbeschermingwet 1998-gebieden.

Natuurnetwerk Nederland en Groenblauwe mantel

De onderzoekslocatie maakt geen deel uit van het Natuurnetwerk Nederland. De meest nabijgelegen onderdelen van het Natuurnetwerk Nederland betreffen kleinschalige bospercelen op een afstand variërend van 150 à 300 meter tot de onderzoekslocatie. Ook het bosperceel waar de dassenburcht zich in bevindt maakt deel uit van het Natuurnetwerk Nederland. Daarnaast maakt de Noordhoekstraat deel uit van een ecologische verbindingszone.

De onderzoekslocatie is volgens de Verordening ruimte 2014 van de provincie Noord-Brabant gelegen binnen de Groenblauwe mantel. In figuur 23 is de ligging van de onderzoekslocatie ten opzichte van het Natuurnetwerk Nederland en de Groenblauwe mantel weergegeven.

Figuur 23. Ligging onderzoekslocatie ten opzichte van het Natuurnetwerk Nederland en de Blauwgroene mantel.

7.2 Toetsing aan nationale en provinciale gebiedsbescherming

Natuurbeschermingswet 1998

De onderzoekslocatie is niet gelegen binnen of nabij een Natura 2000-gebied of een Beschermd Natuurmonument. Externe effecten als gevolg van de voorgenomen plannen op de onderzoekslocatie zijn, gezien de afstanden tot de meest nabijgelegen conform de Natuurbeschermingswet 1998 beschermde gebieden, niet te verwachten. Vervolgonderzoek in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 wordt niet noodzakelijk geacht.

Natuurnetwerk Nederland

De onderzoekslocatie is op 150 à 300 meter afstand van onderdelen van het Natuurnetwerk Nederland gelegen. Door de voorgenomen uitbreiding in combinatie met de afstand, kunnen wezenlijke waarden en kenmerken als rust- en stilte van de betreffende bospercelen derhalve worden aangetast. Geadviseerd wordt om de effecten van de uitbreiding te laten toetsen op de natuurlijke kenmerken en waarden van de EHS. Conform de Verordening Ruimte van de Provincie Noord-Brabant dient dit op het volgende zevental aspecten te worden getoetst;

- Natuurkwaliteit en areaal
- Geomorfologische waarden en processen
- Waterhuishouding en waterkwaliteit
- Rust en stilte
- Donkerte en openheid
- Landschapsstructuur
- Belevingswaarde

Op basis van de huidige gegevens is het mogelijk dat met name het aspect “rust en stilte” ter plaatse van de betreffende bospercelen wordt aangetast. De initiatiefnemer dient richting de provincie Noord-Brabant aan te toen hoe hij/zij deze mogelijk aantasting (op voorhand) tegen gaat.

Groenblauwe mantel

De onderzoekslocatie is gelegen binnen de Groenblauwe mantel van de provincie Noord-Brabant. Het doel van de Groenblauwe mantel is om het robuust maken van water en natuur, het verbinden van water en natuur en het versterken van de landschappelijke en recreatieve kwaliteit. De Groenblauwe mantel ligt als een mantel om de groenblauwe kernen en is er op gericht om de waarden van die kernen te versterken en te verbinden. Feitelijk wordt de mantel gevormd door grondgebonden agrarisch gebied met belangrijke nevenfuncties voor natuur, water en (niet-intensieve) recreatie.

De Groenblauwe mantel geeft naast de ontwikkeling van een robuust en veerkrachtig water- en natuursysteem ook ruimte voor de ontwikkeling van gebruiksfuncties, zoals landbouw en recreatie, mits deze bijdragen aan de kwaliteiten van natuur, water en landschap: de “ja-mitsbenadering”. De Groenblauwe mantel biedt echter geen ruimte voor stedelijke ontwikkeling of de ontwikkeling van nieuwe (kapitaal)intensieve vormen van recreatie en landbouw.

In hoeverre hier sprake is van een ontwikkeling van nieuwe (kapitaal)intensieve vormen van recreatie, zal in overleg met de provincie Noord-Brabant moeten worden vastgesteld. Vervolgens zal in overleg met de provincie moeten worden bepaald of het inpassen van de das voldoende is omtrent de bijdrage aan de kwaliteiten van natuur, water en landschap.

8 SAMENVATTING EN CONCLUSIES

Econsultancy heeft in opdracht van Recreatiepark De Heidebloem VOF een quickscan flora en fauna uitgevoerd aan de Noordhoekstraat 5 te Schaijk in de gemeente Landerd.

De quickscan flora en fauna is uitgevoerd in het kader van een bestemmingsplanwijziging met als doel in te schatten of er op of nabij de onderzoekslocatie planten- en diersoorten aanwezig of te verwachten zijn die volgens de Flora- en faunawet een beschermde status hebben en die mogelijk verstoring kunnen ondervinden door de voorgenomen plannen. Tevens wordt beoordeeld of de voorgenomen plannen invloed kunnen hebben op gebieden die volgens de Natuurbeschermingswet 1998 zijn beschermd en/of deel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland of gelegen zijn in de provinciale Groenblauwe mantel.

De initiatiefnemer is voornemens de onderzoekslocatie te gebruiken voor de uitbreiding van het recreatiepark Heidebloem. De uitbreiding omvat 7,3 ha met 60 verhuureenheden (chalets en bungalows). Vanaf de uitbreiding komt een nooduitgang langs het bestaande park naar de Noordhoekstraat (langs zuidzijde park). Parkeren vindt plaats bij de verhuureenheden. Ten behoeve van de uitbreiding zal het akkerland ter plaatse van de onderzoeklocatie verdwijnen. Tevens zal ten behoeve van de nooduitgang een strook grasland ten zuiden van de huidige camping verdwijnen. Uitgangspositie is dat de huidige houtopstand langs de onderzoeklocatie gehandhaafd blijft. Naar verwachting zullen wel enkele bomen langs de westgrens van de onderzoekslocatie moeten worden gekapt ten behoeve van de aan te leggen infrastructuur en dergelijke. Daarnaast is de initiatiefnemer voornemens een verbindingzone voor de das aan te leggen ten oosten van de uitbreiding.

De aanwezigheid van geschikt habitat op de onderzoekslocatie voor de verschillende soorten en soortgroepen is weergegeven in tabel V. In de tabel is samengevat of de voorgenomen ingreep mogelijk verstorend kan werken en wat de consequenties zijn voor eventuele vervolgstappen, zoals soortgericht nader onderzoek of vergunningtrajecten. In de tabel is weergegeven of maatregelen noodzakelijk zijn om overtreding van de Flora- en faunawet voor bepaalde soortgroepen te voorkomen.

Tabel V. Overzicht (potentieel) aanwezige beschermde soorten / gebieden en te nemen vervolgstappen

Soortgroep		Geschikt habitat	Ingreep verstorend	Nader onderzoek	Ontheffings-aanvraag	Bijzonderheden / opmerkingen
Broedvogels	algemeen	ja	mogelijk	nee	nee	het verwijderen van nestgelegenheden buiten het broedseizoen uitvoeren
	jaarrond beschermd	ja	vooralsnog niet	ja	nee	check op verse roofvogelnesten in de houtopstanden voor aanvang van de werkzaamheden
Vleermuizen	verblijfplaatsen	nee	nee	nee	nee	-
	foerageergebied	ja	nee	nee	nee	geen verlichting op de houtopstanden
	vliegroutes	ja	nee	nee	nee	geen verlichting op de houtopstanden
Grondgebonden zoogdieren		ja	ja	ja	ja	opstellen projectplan (compensatieplan) voor de das, check op verse eekhoornnesten in de houtopstanden voor aanvang van de werkzaamheden en zorgplicht voor algemene soorten
Amfibieën		minimaal	mogelijk	nee	nee	zorgplicht voor algemene soorten
Reptielen		nee	nee	nee	nee	-
Overige ongewervelden		nee	nee	nee	nee	-
Vaatplanten		nee	nee	nee	nee	-

Gebiedsbescherming	Gebied aanwezig	Ingreep verstorend	Nader onderzoek	Vergunningplicht	
Natuurbeschermingswet 1998	km	nee	nee	nee	-
Natuurnetwerk Nederland	km	nee	nee	nee	-
Groenblauwe mantel	km	nee	nee	nee	-

Conclusie

Op basis van onderhavige quickscan dient ten aanzien van de das een projectplan (compensatieplan) te worden opgesteld, waarin maatregelen zijn opgenomen met betrekking tot het verlies aan foeragegebied en het voorkomen / minimaliseren van fysieke verstoring ten aanzien van de das. Daarnaast dienen de omliggende houtopstanden, ervan uitgaande dat de realisatie pas over enkele jaren plaatsvindt, te zijner tijd nogmaals te worden gecontroleerd op nieuwe roofvogel- en eekhoornnesten. Overtredingen ten aanzien van algemene broedvogels kunnen op voorhand worden voorkomen door rekening te houden met het broedseizoen. Verder dient te allen tijde de zorgplicht in acht te worden genomen.

Gelet op de gevonden en te verwachten ecologische waarden en de beoogde planontwikkeling is de verwachting dat de voorgenomen plannen uitvoerbaar zijn, mits in de planvorming en tijdens het uitvoeren van de plannen het bepaalde in de Flora- en faunawet in acht te worden genomen. Middels het tijdig treffen van de juiste maatregelen en het aanvragen van een ontheffing ten aanzien van de das kunnen de plannen alsnog worden uitgevoerd.

Er is geen sprake van het indienen van een vergunningsaanvraag voor overtredingen van verbodsbepalingen in de Natuurbeschermingswet 1998 ten aanzien van de voorgenomen plannen. De initiatiefnemer dient wel in overleg met de provincie Noord-Brabant overeen te komen dat er geen sprake is van aantasting van de wezenlijke waarden en kenmerken van de nabijgelegen kleinschalige EHS-bospercelen, met name ten aanzien van het aspect "rust en stilte". Daarnaast dient in overleg met de provincie worden bepaald in hoeverre de uitbreiding mogelijk is ten aanzien van de "ja-mitsbenadering" met betrekking tot de Groenblauwe mantel.

GERAADPLEEGDE BRONNEN

Literatuur

- Boesveld, A., A.W. Gmelig Meyling & I. van Lente 2011. Verspreidingsonderzoek. Mollusken van de Europese Habitatrichtlijn. Resultaten van het inventarisatiejaar 2010. Platte schijfhoorn *Anisus vorticulus*. Stichting ANEMOON, Bennebroek.
- Bos, F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay & I. Wynhoff 2006. De dagvlinders van Nederland: verspreiding en bescherming. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, Leiden / KNNV Uitgeverij, Utrecht / European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- Bouwman, J.H, V.J. Kalkman, G. Abbingh, E.P. de Boer, R.P.G. Geraerds, D. Groenendijk, R. Ketelaar, R. Manger & T. Termaat 2008. Een actualisatie van de verspreiding van de Nederlandse libellen. *Brachytron* 11(2): 103-198.
- CBS, PBL & Wageningen UR 2012. Planten van de Habitatrichtlijn, 2007-2011 (indicator 1086, versie 04, 6 juli 2012). www.compendiumvoordeleefomgeving.nl. CBS, Den Haag / Planbureau voor de Leefomgeving, Den Haag/Bilthoven / Wageningen UR, Wageningen.
- Coördinatiepunt Landschapsbeheer 2015. Jaarverslag 2014 Vrijwillige bescherming steenuil en kerkuil in Noord-Brabant. Stichting Het Noordbrabants Landschap, Haaren
- Creemers, R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON) (red.) 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, Leiden / European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- van Delft, J., A. de Bruin & P. Frigge 2014. Waarnemingenoverzicht 2013. Bijlage bij RAVON 55 Jaargang 16 (4).
- van Delft, J.J.C.W. & W. Schuitema 2005. Werkatlas amfibieën en reptielen in Noord-Brabant. Stichting RAVON, Nijmegen.
- Dietz C., O. von Helversen & D. Nill 2011. Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika. De Fontein/Tirion Uitgevers, Utrecht.
- van Harxen, R. & P. Stroeken 2011. De Steenuil. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- van Heusden, W.R.M. & S.J. Vreugdenhil 2008. Handreiking Flora- en faunawet. Dienst Landelijk Gebied, Den Haag.
- Huijbregts, H. 2003. Beschermde kevers in Nederland (Coleoptera). Nederlandse Faunistische Mededelingen 19: 1-34.
- Janssen, J.A.M. & J.H.J. Schaminée 2008. Europese natuur in Nederland. Soorten van de Habitatrichtlijn. KNNV Uitgeverij, Zeist.
- Limpens, H.J.G.A., K. Mostert & W. Bongers (red.) 1997. Atlas van de Nederlandse Vleermuizen. Onderzoek naar verspreiding en ecologie. Stichting Uitgeverij Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, Utrecht.
- Limpens, H., J. Regelink & R. Koelman 2010. Vleermuizen en planologie. Zoogdiervereniging, Nijmegen.
- Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij 1990. Handleiding voor de bescherming van bedreigde muurplanten. Ministerie van LNV, Den Haag.
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit 2005. Buiten aan het werk? Houd tijdig rekening met beschermde dieren en planten! De Flora- en faunawet in de praktijk; informatie over vrijstellingen, ontheffingen en gedragscodes. Ministerie van LNV, Den Haag.
- Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie 2002. De Nederlandse libellen (Odonata). Nederlandse fauna 4. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.
- Odé, B., Beringen, R. & van der Slikke, W. 2009. Rapportage Bedreigde Soorten Project 2009. Flo-ron, Leiden.
- Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, 2014. Soortenstandaard Das Meles meles, versie 2.0 december 2014.
- SOVON Vogelonderzoek Nederland 2002. Atlas van de Nederlandse broedvogels 1998-2000. Nederlandse fauna 5. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.
- Twisk, P. & H. Limpens 2006. Een thuis voor de vleermuis. Beschermingsplan voor vleermuizen in Noord-Brabant. Zoogdiervereniging VZZ, Arnhem.

Websites

www.anemoon.org (soortgegevens ongewervelden)
www.brabant.nl (EHS en beschermd gebied in Noord-Brabant)
www.dassenwerkgroepbrabant.nl (gegevens das in Noord-Brabant)
www.eis-nederland.nl (soortgegevens ongewervelden)
www.floron.nl (soortgegevens planten)
www.ravon.nl (soortgegevens amfibieën, reptielen en vissen)
www.mijn.rvo.nl (nationale natuurwetgeving en soortenstandaards)
www.sovon.nl (soortgegevens vogels)
www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/ (Natura 2000-gebieden en Beschermd Natuurmonumenten)
www.verspreidingsatlas.nl/planten (verspreidingsgegevens planten)
www.vlinderstichting.nl (soortgegevens vlinders en libellen)
www.zoogdiervereniging.nl (soortgegevens zoogdieren)

Verklarende woordenlijst

Externe werking

Niet alleen activiteiten in een Natura 2000-gebied/EHS hebben invloed op de staat van instandhouding van het gebied, ook activiteiten buiten het gebied kunnen de natuurwaarden in een gebied beïnvloeden. Dit wordt "externe werking" genoemd. Er bestaat geen ruimtelijke grens voor externe werking: bepalend zijn de effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van de soorten en habitattypen in het Natura 2000-gebied/ EHS, ongeacht de afstand tot het beschermde gebied.

Expert Judgement

Inschatting van een deskundige op grond van zijn kennis en ervaring.

Foerageerhabitat

Het gebied waarbinnen een soort voedsel zoekt.

Foerageren

Zoeken en vinden van voedsel door dieren (jachtgebied).

Functioneel leefgebied

Hiermee wordt het gebied dat is benodigd om de functionaliteit van een voortplantingsplaats of van een vaste- rust of verblijfplaats te behouden. Een nestlocatie of voortplantingsplaats kan bijvoorbeeld alleen succesvol functioneren, wanneer er voldoende habitat (schuilgelegenheid, voedsel etc.) van voldoende kwaliteit aanwezig is om te kunnen paren, eieren te leggen en jongen groot te brengen.

Gunstige staat van instandhouding

Er is sprake van een gunstige staat van instandhouding van een soort of habitatype als de omstandigheden waarin de soort of het habitatype voorkomt perspectief bieden op een duurzaam voortbestaan van die soort of dat habitatype.

Habitat

Omvat de plaatsen waar een bepaald organisme voorkomt doordat de abiotische en biotische factoren (niet levende en levende natuur) van die plaatsen voldoen aan de eisen en toleranties die het organisme stelt om te kunnen overleven, groeien en zich voortplanten.

Kraamverblijfplaats

Voortplantingsplaats van vleermuizen. Het gaat hierbij vaak om de vrouwelijke exemplaren van een kolonie (ook wel kraamgroep genoemd) die gezamenlijk hun jongen grootbrengen. De aantallen vleermuizen in een kraamgroep kunnen lopen tot meerdere honderden exemplaren.

Landschappelijk inpassingsplan

Het inpassen van ruimtelijke ontwikkelingen in het buitengebied middels een ontwerp van de groenvoorziening, dat voldoet aan het beleid ten aanzien van ruimtelijke kwaliteit. Hierdoor wordt zorg gedragen dat een ruimtelijke ontwikkeling past in het landschap.

Landhabitat

Amfibieën zijn voor de voortplanting afhankelijk van water. Buiten de voortplantingsperiode maakt de soortgroep gebruik van landhabitat als onderdeel van het leefgebied. Landhabitat voor amfibieën omvat onder andere structuurrijke of opgaande vegetatie zoals (loof)bos, houtwallen, struikgewas, heide, ruigtekruiden, vegetaties en moeras.

Mitigerende maatregelen

Maatregelen die negatieve effecten bij een ingreep voorkomen of reduceren.

Omgevingscheck

Een omgevingscheck wordt uitgevoerd bij verlies van leefgebied van een jaarrond beschermde functie van een soort die door een ingreep (tijdelijk) verloren gaat. De omgeving van de ingreep wordt door een ter zake deskundige beoordeeld op aanwezigheid van voldoende alternatief leefgebied en/of potentiële verblijfplaatsen.

Ontheffing

De Flora- en faunawet is gemaakt om planten- en diersoorten die vrij in het wild leven te beschermen. Om deze kwetsbare soorten te beschermen bevat de Flora- en faunawet een aantal verbodsbepalingen. Onder bepaalde voorwaarden mogen de activiteiten wel doorgaan, daarvoor kan een ontheffing benodigd zijn. Een ontheffing is een besluit waarbij in een individueel concreet geval een uitzondering op een wettelijk verbod wordt gemaakt.

Paarverblijfplaats

Dit is een verblijfplaats die hoofdzakelijk in het najaar (september/oktober) door vleermuizen worden gebruikt om te paren. Eén mannetje kan een dergelijke verblijfplaats met meerdere vrouwtjes delen. In de omgeving van de paarverblijfplaats wordt veelal door het territoriale mannetje middels baltsvluchten getracht vrouwtjes aan te lokken.

Projectplan

Een projectplan dient als begeleitend document voor een ontheffingsaanvraag. In het projectplan zijn maatregelen verwoord waarmee de functionaliteit van een rust- of verblijfplaats van een beschermde soort behouden blijft en schade aan individuen wordt voorkomen.

Populatie

Een biologische populatie is een groep individuen van dezelfde soort die zich onderling voortplant en als zodanig geïsoleerd is van andere zulke groepen.

Rode Lijst

Rode Lijsten laten zien welke soorten zijn verdwenen en welke soorten in een gebied sterk zijn achteruitgegaan of zeldzaam zijn. Er bestaan verschillende Rode Lijsten. Voor vogels, voor zoogdieren, planten, paddenstoelen, insecten en voor allerlei andere soortgroepen. Rode Lijsten hebben geen officiële juridische status. Plaatsing op de lijst maakt een dier dus nog geen 'beschermde diersoort' in de zin van de Flora- en faunawet. De Rode Lijsten hebben in de praktijk wel een belangrijke signaleringfunctie. Door de Rode Lijst te raadplegen, kunnen alle instellingen die met natuurbehoud te maken hebben rekening houden met bedreigde soorten.

Significant negatief effect

Een effect is in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 significant als de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied dreigen te worden aangetast.

Het begrip 'significant' staat centraal in de toepassing van het beschermingsregime voor Natura 2000-gebieden bij zowel vaststelling van beheerplannen als de vergunningverlening. Het bepaalt of een uitvoerige toetsing, een zogenaamde passende beoordeling, moet worden uitgevoerd. Indien als gevolg van een ingreep de toekomstige oppervlakte habitat of leefgebied, aantal van een soort of kwaliteit van een habitat lager zal worden dan zoals bedoeld in de instandhoudingsdoelstelling, dan kan sprake zijn van significante gevolgen. Voor het goede begrip, de soorten hoeven er niet te zitten, het gebied moet geschikt zijn voor de soorten.

Vaste rust- of verblijfplaats

Een plek binnen het leefgebied van een soort die essentieel is voor de levenscyclus van een individu. De Flora- en faunawet omschrijft niet exact wat een vaste rust- of verblijfplaats is. Dit is soortafhankelijk.

Vliegroute

Een vaste route die door vleermuizen wordt gebruikt tussen de verblijfplaatsen naar foerageergebieden.

Winterverblijfplaats

Verblijfplaats die gebruikt wordt om de periode van winterrust te overbruggen. Voor vleermuizen zijn dit vorstvrije, maar koele en vochtige plekken. Er kans sprake zijn van massaverblijfplaatsen, verblijfplaatsen van kleine groepen of één of enkele individuen.

Zomerverblijfplaats

Is een vleermuisverblijfplaats anders dan een kraamverblijf. Buiten de kraamperiode worden deze door vrouwtjes gebruikt, binnen de kraamperiode door individuele mannetjes.

Econsultancy is een onafhankelijk adviesbureau. Wij bieden realistisch advies en concrete oplossingen voor milieuvraagstukken en willen daarmee een bijdrage leveren aan een duurzaam en verantwoord gebruik van onze leefomgeving.

Diensten

Wij kunnen u van dienst zijn met een uitgebreid scala aan onderzoeken op het gebied van bodem, waterbodem, water, archeologie, ecologie en milieu. Op www.econsultancy.nl vindt u uitgebreide informatie over de verschillende onderzoeken.

Werkwijze

Inzet en professionele betrokkenheid kenmerkt onze diensten. De verantwoordelijke projectleider is het eenduidige aanspreekpunt voor de klant en draagt zorg voor alle aspecten van het project: kwaliteit, tijd, geld, communicatie en organisatie. De kernwaarden deskundig, vertrouwd, betrokken, flexibel, zorgvuldig en vernieuwend zijn een belangrijke leidraad in ons handelen.

Kennis

Het deskundig begeleiden van onze opdrachtgevers vraagt om betrokkenheid bij en kennis van de bedoelingen van de opdrachtgever. Het vereist ook gedegen en actuele vakinhoudelijke kennis. Alle beschikbare kennis wordt snel en effectief ingezet. De medewerkers vormen ons belangrijkste kapitaal. Persoonlijke en inhoudelijke ontwikkeling staat centraal want het werk vraagt steeds om nieuwe kennis en nieuwe verantwoordelijkheden.

Creativiteit

Onze medewerkers zijn in staat om buiten de geijkte kaders een oplossing te zoeken met in achtname van de geldende wet- en regelgeving. Oplossingen die bedoeld zijn om snel en efficiënt het doel van de opdrachtgever te bereiken.

Kwaliteit

Er wordt continue gestreefd naar het verhogen van de professionaliteit van de dienstverlening. Het leveren van diensten wordt intern op een dusdanige wijze georganiseerd dat het gevraagde resultaat daadwerkelijk op een zo effectief en efficiënt mogelijke wijze wordt voortgebracht. Hierbij staat de klanttevredenheid centraal. Het kwaliteitssysteem van Econsultancy voldoet aan de NEN-EN-ISO 9001: 2008. Tevens is Econsultancy gecertificeerd voor diverse protocollen en beoordelingsrichtlijnen.

Opdrachtgevers

Econsultancy heeft sinds haar oprichting in 1996 al meer dan tienduizend projecten uitgevoerd. Projecten in opdracht van particulier tot de Rijksoverheid, van het bedrijfsleven tot non-profit organisaties. De projecten kennen een grote diversiteit en hebben in sommige gevallen uitsluitend een onderzoekend karakter en zijn in andere gevallen meer adviserend. Steeds vaker wordt onderzoek binnen meerdere disciplines door onze opdrachtgevers verlangd. Onze medewerkers zijn in staat dit voor de opdrachtgever te coördineren en zelf (deel)onderzoeken uit te voeren. Ter illustratie van de veelvoud en veelzijdigheid van de projecten in de werkvelden bodem, waterbodem, ecologie, archeologie, water en milieu kunnen uitgebreide referentielijsten worden verschaft.

Vestiging Limburg

Rijksweg Noord 39
6071 KS Swalmen
Tel. 0475 - 504961
Swalmen@econsultancy.nl

Vestiging Gelderland

Fabriekstraat 19c
7005 AP Doetinchem
Tel. 0314 - 365150
Doetinchem@econsultancy.nl

Vestiging Brabant

Rapenstraat 2
5831 GJ Boxmeer
Tel. 0485 - 581818
Boxmeer@econsultancy.nl

E-MAIL
info@
econsultancy.nl
INTERNET
econsultancy.nl

